

Župančičeva prevoda Shakespearjevih dram »Beneški trgovec« in »Julij Cezar«. Pred zimo bo izdala Nova založba Fr. Levstikove »Otroške pesmi in pravljice« (s slikami). Snuje se bogat književni načrt. V jeseni bo skicala Nova založba enketo.

F. N. Dostojevski: **Besi** Izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani. Prevedel Vladimir Levstik. Cena 30 K. O knjigi prihodnjič.

Ista založba: **Stritarjeva antologija**. Uredil in uvod napisal dr. Ivan Prijatelj. 1919. Cena 15 K. Ocenimo prihodnjič.

Stan. Premrl: **12 Tantum ergo**. Za mešani zbor. V Ljubljani 1919. Založila Jugoslovanska knjigarna.

Različne skladbe, prav preproste, pa tudi take, ki se nobenih glasbenih konsekvenc ne strašijo, vendar pa skladatelj harmonično najtežja mesta za prakso pogosto tako rešuje, da zbor poje enoglasno, težave pa prepušča orgljam, ki z enako lahkoto obvladujejo najhujše disonance kot najjasnejše konsonance. Neka Premrlova posebnost je njegova ljubezen do zmanjšanih postopov in zadržki v zgornji sekundi, ki bi jih pa raje uvrstili med prehajalne tvorbe. Skladbe, tudi preprostejše, so v celoti efektne; nepričakovani harmonični in agogični okreti jih ženó do mogočnih viškov. Pa tudi v melodičnem oziru prinašajo marsikaj novega, da tu in tam napeto posluhnemo, ker skoro ekstotičen duh včasih zaveje v to harmonično pestrost (n. pr. št. 7.). Semtertja je na ritmično živahnost in motivično logiko brez dvoma vplivalo bolj instrumentalno, oziroma absolutno glasbeno čuvstvovanje kot logika besedila.

F. K.

Staroslovenska maša na čast sv. Cirilu in Metodu za mešani zbor z orgljami zložil dr. Franc Kimovec, stolni kanonik v Ljubljani. — Brezdvomno je skladatelj s to staroslovensko mašo obogatil našo cerkvenoglasbeno literaturo za lepo in vpoštovanja vredno delo. Je to — kolikor mi je znano — prva naša staroslovenska maša, ker Fr. S. Vilharja ne moremo smatrati za slovenskega skladatelja, drugi pa čakajo še s svojimi rokopisi na ugodnejše prilike. Hvalevredno je stremljenje g. dr. Kimovca, da pozkuša že zdaj s potrebnimi skladbami pripraviti tla slovanskemu bogoslužju, ker Rim se, uvažujoč dane razmere, gotovo ne bo ustavljal upravičeni stoletni želji naroda. Hrvatje pripravljajo tudi že koral in strokovnjak prof. Franjo Dušan je objavil v prvem zvezku letošnje »Sv. Cecilije« staroslovenski »Tebe Boga hvalim«.

V celoti je maša dr. Kimovca lepa in blagoglasna, nekatere točke so naravnost krasne. Po mojem mnenju ima edino le to slabo lastnost, od katere bodo drugi morda obratno trdili, da spada med dobre (lastnosti), namreč to, da si je skladatelj — vedé in hoté kakor sumim — naložil marsikak »moderato«, da ne bi zrastel in se razmahnil preko meja praktičnega izvajanja. Le tako si morem razložiti, da zanimivi in karakteristični motiv pri »I vaskrsne v tretji dan« ni dalje izveden in uporabljan; tudi nekateri »soli« služijo predvsem v olajšavo pevcem. Res, naši zbori tudi srednje dobri bodo imeli na razpolago lepo skladbo,

ki jo bodo mogli z gotovim uspehom izvajati — a z glasbenega stališča moram obžalovati, da ni g. skladatelj pisal tupatam popolnoma brezobzirno. Vem pa, da je moja želja neskromna, ker vsakdo piše, da se izvaja, in končno je boljše, da isto delo izvaja dvajset korov, kakor recimo samo dva.

»Slava«, »Svet« in »Blagoslovljen« so najlepše točke maše. Posebno »Svet« je biser te maše in ena najlepših točk slovenske cerkvenoglasbene literature; enoten je in krepak in če srednji del citira »Slavo«, mu to le koristi in poveča efekt. V »Blagoslovljen« in deloma v »Svet« čujem zvoke novoitalijanske šole (Puccini!). Pripomnimo to radi tega, ker ni ravno nemogoče, da bi i veristična struja, omiljena in oblažena, ne mogla plodonosno vplivati na naše cerkvenoglasbeno polje.

Morda bo kdo pogrešal enotnega sloga v tej maši — gotovo — ni ga! Mestoma skladatelj arhaizira, preide mimo običajnega stavka do modernega, pa imamo v svetovni literaturi vzglede podobne inkonsekvence. Lisztov oratorij »Christus« ima zastopane vse načine skladanja od ascetičnega starocerkvenega do bujnega novoromantične šole.

Upam, da bo g. skladatelj skoraj dodal tudi inštrumentacijo cele maše, kakor je to že storil za »Svet«, saj nekateri deli naravnost kriče po inštrumentih, ki jih pa orglje ne morejo vedno sugerirati in celotna slika bo šele z orkestrom popolna.

Fran Mlinar-Cigale.

Veliki stenski zemljevidi za šolsko rabo, pisarne itd.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani naznanja, da je odkupila vso zalogo Ed. Hölzelnovih šolskih, oziroma stenskih zemljevidov in jih oddaja nalepljene in prirejene, da se obesijo na steno, po sledečih cenah:

Orožen, Zemljevid Kranjske, merilo: 1 : 130.000, cena za izvod K 60.—; Orožen, Zemljevid Primorske, merilo: 1 : 130.000, cena za izvod K 60.—; Orožen, Zemljevid Palestine, merilo: 1 : 200.000, cena za izvod K 54.—; Orožen, Zemljevid polut, merilo: 1 : 20.000.000; cena za izvod K 40.—; Orožen, Zemljevid Evrope, merilo: 1 : 4.000.000, cena za izvod K 40.—.

Poleg teh je odkupila Jugoslovanska knjigarna tudi sledeče šolske stenske zemljevide v srbskem jeziku, tiskane v cirilici:

Kozenn, Zemljevid Palestine, merilo: 1 : 236.000, cena K 45.—; Mandič, Zemljevid Evrope, merilo 1 : 4.000.000, cena K 40.—; Mandič, Zemljevid planiglobov, cena K 50.—.

Prejeli smo:

Izdanja »Matice Hrvatske« za god. 1918.

Redno izdanje Matice Hrvatske za l. 1918. obsega te-le knjige:

1. Dr. Fran Bubaš: **Kemija živih bića**. Nagradeno iz Draškovićeve zaklade.

2. **Hrvatske nar. pjesme**, knjiga šesta. Ženske pjesme, sveska druga. Uredio dr. Nikola Andrić. (Tko želi knjigu z naučnim dodatkom iza teksta, ima nadoplatiti K 5.—, za vezanu knjigu K 7.—).

3. Viktor Car Emin: **Pod sumnjom**. Roman.

4. Svetozar Ćorović: **U ćelijama**. Roman. Nagradeno iz Veberove zaklade.